

Raje podatkowe. Procedura należytej staranności. Obowiązki w cenach transferowych

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Wzrost obciążeń podatkowych, w szczególności wyłączenia wydatków z kosztów uzyskania przychodów zmusza przedsiębiorców do poszukiwania optymalnych narzędzi zarządzania zobowiązaniami podatkowymi. Jednym z nich jest optymalizacja podatkowa, która może przyjąć formułę unikania opodatkowania (ang. *tax avoidance*) lub uchylania się od opodatkowania (ang. *tax evasion*). O ile unikanie opodatkowania jest legalnym sposobem ograniczenia obciążeń podatkowych o tyle uchylanie się od opodatkowania np. zawarcie pozornej czynności prawnej lub niezgłoszenie czynności faktycznej lub umownej do bazy opodatkowania jest klasyfikowane jako przestępstwo lub wykroczenie karne skarbowe. Jednym z narzędzi optymalizacyjnych są transakcje z podmiotami mającymi siedzibę na terytoriach lub w krajach stosujących szkodliwą konkurencję podatkową. Podmioty powiązane zobligowane są do ujawniania transakcji sprzedażowych i zakupowych z rajami podatkowymi w przypadku przekroczenia limitu 100 000 zł (2019–2020) bez względu na rodzaj transakcji. Ustawa z 7.10.2022 r. zmieniła limity retroaktywnie z dniem 1.1.2021 r. na 2 500 000 zł dla transakcji finansowych oraz 500 000 zł dla pozostałych transakcji (transakcje materialne, usługowe, zdarzenia).

Optymalizacja podatkowa z wykorzystaniem rajów podatkowych poprzez np. przerzucanie dochodów pozwala w sposób legalny (*tax avoidance*) zmniejszyć podstawę opodatkowania. W celu zapobieżenia takim praktykom oraz w celu skatalogowania przepływów pieniężnych do rajów podatkowych została wprowadzona z dniem 1.1.2021 r. nowa regulacja do PDOPrU. Artykuł 11o zakładał ujawnianie i raportowanie transakcji z podmiotami powiązanymi oraz niepowiązanymi, które przekroczyły 500 000 zł gdy kontrahent dokonał rozliczenia z rajem podatkowym. Wprowadzona regulacja spotkała się ze sprzeciwem środowiska doradców podatkowych oraz przedsiębiorców już na etapie konsultacji sejmowych i senackich w 2020 r. Nowe obowiązki sprawozdawcze wiązałyby się z koniecznością wdrażania dodatkowych procedur *compliance*, co dodatkowo zwiększyłyby koszty działalności podmiotów zarejestrowanych w Polsce. Po

Przedmowa

niespełna dwuletnim okresie konsultacji społecznych, spotkań prowadzonych przez przedstawicieli Ministerstwa Finansów tj. Departament Cen Transferowych i Wycen oraz Departament Podatków Dochodowych z ekspertami podatkowymi, przepisy zostały uchylone. Tym samym podatnicy, którzy byłiby po raz pierwszy w obowiązkach raportowania takich transakcji do 31.12.2022 r. zostali zwolnieni z tych czynności.

Niemniej z uwagi na wysoki stopień złożoności uchylonych regulacji oraz planów Ministerstwa Finansów zmierzających do powrotu do tego zagadnienia w najbliższym okresie, w zliberalizowanej formule, autorzy podjęli próbę wyjaśnienia tzw. przepisów rajowych, które obowiązywały od 1.1.2021 r. do 7.10.2022 r. Charakterystyka uchylonych regulacji znajduje się w części II publikacji.

Publikacja składa się z dwóch części. Pierwsza z nich omawia regulacje dotyczące obowiązków sprawozdawczych w cenach transferowych obowiązujących stosownie do ustawy z 7.10.2022 r. z mocą od 1.1.2023 r. oraz retrospektywnie od 1.1.2021 r.

Część druga podejmuje zagadnienie tzw. należytej staranności, która była uregulowana w ustawie z 28.11.2020 r. obowiązującej od 1.1.2021 r.

Dziękuję autorom za rozmowy, konsultacje prowadzone w okresie 10.2020–10.2022, dzięki którym ukształtowała się ostateczna wersja publikacji.

Dziękuję również za opiekę edycyjną, którą sprawowała *Monika Kaska* oraz Pani *Joannie Szczepańskiej* z Wydawnictwa C.H.BECK za cierpliwość wydawniczą.

Dziękuję też pomysłodawcom regulacji, dzięki którym nowe przepisy zostały włączone jako art. 11o do PDOPrU oraz za ich interpretację przepisów w formie dwóch projektów objaśnień, a także za dwa projekty nowelizacji art. 11o z 28.6.2022 r. oraz 23.8.2022 r.

Warszawa, listopad 2022 r.

dr *Jarosław F. Mika*

[Przejdź do księgarni →](#)